1878. X. évfolyam. 135. szám. Hétfő, julius 15.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legjutányosabb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Tisza Kálmán bevonulása.

Debreczen, jul. 15.

Szomoru napra ébredett Debreczen város közönsége tegnap. A nap még nyolcz órakor sem akart kibujni az ég boltjára; sürü felhők boritották a láthatárt, s az eső, melyet az ember egyátaljában már nem óhajtott, csaknem egész nap hullott alá!

A természet gyászolni látszott.

A hazafias érzelmü polgárban elszorult a lélek e nap reggelén. A látvány, mely Debreczen piaczán eléje tárult, valóban nem mindennapi volt. Közházak és magánosok épületeinek tetejéről ölnyi nemzeti szinü zászlók lengtek alá, nagy részén e felirattal: „Éljen Tisza Kálmán!“ Óh de hány sziv és hány kebelben talált e kifejezés viszhangra?!

Magasra emelkedett az ívezetes diadalkapu a légben, mintha valamely győztes hadvezérnek, ki száz csatákon keresztül világverő hadait győzelemről győzelemre vezette, hirdetné dicsőségét. Zöld gajjal diszitve és „Hozott isten!“ felirattal. **A zöld gaj, a béke jelvénye; édes magyarom, hát mit akarsz még e nyomorult világban? kiálts hozsánnát!**

A nagytemplom előtt fölállitott tizenkét mozsár dördülése elhangzott; a lég is megrázkódott bele. Lovas banderium, diszruhában öltözött egyének sorakoztak a széles piacz terén, dob és trombitaszó vegyült a zajba, minden, minden volt — de egy „éljen“ kiáltás nem hangzott el sehol.

A városi hatóság a tisztikar egy részével élén a főispánnal és polgármesterrel csatlakozott a gyönge és lehangolt menethez; lelehetett olvasni az arczokról, hogy bent a szivben mily különös érzelmek vivnak tusát, nagyon kemény tusát, mert hiszen a három év óta nem látott Tisza Kálmán, magyar miniszterelnök, belügyminiszter és képviselő érkezett e város falai közé tegnap.

Ha láttátok volna, mit tettek ezen urak egy hónap óta, hogy e napot előkészitsék; hogy szoritották a dolgot a rábeszélés minden nemével, nem ritka esetben fenyegetődzéssel; nem volt nap, hogy a polgármester egyik-másik polgártársunkat maga elé idézte s meg ne hagyta volna, hogy a miniszterelnök irányában a legnagyobb tisztelettel viseltessék; s a tanácsnak némely tagjai miként jártak házról-házra osztogatni a zászlókat, jelvényeket stb., ha mindezt láttátok és hallottátok volna tisztelt polgártársaink, akkor méltán kiáltanátok csodálkozással: miként lehetett hát mégis Tiszát ily hidegen fogadni.

Mert a fogadtatás valóban hideg volt. Épen a milyet érdemelt.

Midőn a vasuti kocsiból délután fél négykor kilépett, csak a környezetben hangzottak el a hivatalból megrendelt éljenek, közel s távolban néma csend uralkodott, a mi bizonyára azt mutatta, hogy a lelkesedést sem pénzen vásárolni, sem erőszakolni nem lehet. Mit ér a külső fény, a pompa, a diadalkapu, fáklyák lángjai, kivilágitás, ha nincs meg valaki irányában a bizalom, a ragaszkodás s a szeretet. Rendezhetünk banketteket, nőegyleti ozsonnákat; nappallá tehetjük az éjt görögtüz és villanyfénnyel, s öndicsekvéssel mondhatjuk a miniszternek: „nézd, ez mind téged illet!“

De ha mélyebben vizsgáljuk a dolgot, meggyőződtünk, hogy mindaz megrendelésre készült, s hogy mind eme külső fényességek elhomályosulnak azon tudatban, hogy hát ez a perczileges áltatás kedveért, nem pedig a nép közóhajából történik.

A polgármester igen szép beszéddel üdvözölte a miniszterelnököt, ki rövid válaszában azt hangsulyozta, hogy „mint eddig, ugy ezután is minden tetteit a hazaszeretet fogja vezetni.“

Mit szóljunk erre? Hallatlan dolog az emberiség történelmében, hazaszeretetről dicsekedni ott és akkor, a hol s a midőn minden tett és eljárás az ellenkezőről teszen tanubizonyságot!

A milyen halvány, hideg és lehangolt volt a fogadtatás a vasutnál, épen olyan volt az indóháztól be a városig és ezen belül. Egy negyed óra alatt vége volt mindennek. Egy hónapi izzadságteljes fáradozásnak ily eredményével, **bizonyára a helybeli szabadelvüpárt nem** fog dicsekedni.

Átláthatja most már mindenki, — hogy a közvélemény ellenében hasztalan minden erőlködés. A miniszterelnökkel együtt jött notabilitások sem tudták jelenlétökkel a közönséget egy pillanatra animálni; még a Budapesten fiaskót fogott Jókai is csak nehány gyönge éljent kapott, s ő is a hangulatból itélve, — bizonyára még egyszer megirhatja a „szegény-gazdagok“-at, mert kivehető vala, hogy vannak esetek, midőn a vasárnapok is átvoltozhatnak „hétköznapok“-ká.

Következett a tisztelgés; ez lefolyt szintén csendben, a maga rendje és módja szerint. A beérkezett szarvasi elöljáróságnak megtermett tagjain kezdve, végig a tisztelgők során — kerestük, de nem találtuk meg az elégedettségnek nyomait. Igy telt el a délután; feszült figyelemmel leste, várta mindenki a történendőket, mert hiszen az előkészületekből itélve, sok mindenféle látványosságra lehetett még kilátás.

Volt is. De ellehet mondani, hogy **a kormánypárt ily óriási kudarczot még sehol nem vallott, mint ez alkalommal itt.**

És bár ez estén lefolyt események némely részét határozottan kárhoztatjuk, — értjük a diadalivnek a nép által darabokra szakgatását, és bizonyos ablakok beverését, — mégis ki merné tagadni, hogy ezen a kormánypártra nézve sajnálatos esemény nem a közhangulat kifolyása volt? Elvagyunk ugyan rá készülve, sőt hallottuk is már, hogy a tény elkövettetésével a tuloldalról pártunkat vádolják; de hát mit tegyünk a roszakaratu vádakkal szemben?

Az alábbiakban tehát megtalálja a szives olvasó a végzetteljes est lefolyását.

*

A KUDARCZ.

A délelőtt folyamában beborult láthatár, délutánra egészen kiderült. Estefelé szép ruhába öltözött urhölgyek, vasárnapi öltönyben helybeli s vidéki urak sétálgattak fel s alá a széles piaczon. Az idő kellemetes volt. A tiszta levegőt élvezte, szivta magába mindenki, mert hiszen pár pillanat még, s az illatozó levegő a fáklyáknak kormos füstjével vegyül össze.

Este lett. A piaczi épületek ablakaiból gyertya és mécsfény világitott ki a sötét éjbe. Az utczai gázlámpák csillag alakban tündököltek; a városháza homlokzata fényárban uszott; a Bika előtt lánggal égő szavakban volt olvasható e mondat: „Éljen a haza.“ Ez volt a legszebb. E mondat értelmében összpontosult az egész közönségnek óhaja, hogy: éljen a haza!

A nép mindinkább csoportosulni kezdett. — Nagyobb tömegekké alakult, s alig egy negyed óra alatt beláthatatlan hosszuságban hullámzott a széles piacz egész hosszuságában.

De mi zaj riad, mi nép tolong amott az egyháztanács épülete mellől?! Dob pergése és zeneharsogása kiséretében jöttek a fáklyások. Mily lélekemelő látvány volt! Kétszáz fáklyának a fénye és füstje száll fel a légbe. Egy éljen riadal keletkezett egyszerre, a mely végig hangzott az egész néptömegen! Kit éljeneztek, kit éltettek? Korántsem a nap s az est hősét Tisza Kálmánt, hanem igenis a függetlenpárti képviselőjelölteket Simonyi Ernőt, Helfyt és Baldácsit.

A fáklyásmenet rendezői meglepetve vették észre, hogy ime hát a miniszterelnöknek rendezett tüntetést a közönség nem a miniszterelnöknek adja. Mitevők legyenek, a dolgon segiteni nem lehetett; uszni kellett az árral, s a fáklyásmenet jelöltjeinknek folytonos éltetése mellett érkezett a gr. Degenfeld ház elé, a hol a miniszterelnök szállva volt. Az önkéntes tüzoltó bandának egy bus magyar nóta elhuzása után csend következett, s ekkor felállott Kovács Sándor városi tisztiügyész, hogy elmondja azt a beszédet a miniszterelnöknek, melyet mások ajkairól már számtalanszor hallottunk. Nem is igtatjuk ide, tudta mindenki, hogy azon fogja kezdeni, miszerint a kormány jobb kezekben soha nem volt; hogy az uj kiegyezés megkötésével a min. elnök halhatatlan érdemeket szerzett magának stb. stb.

De ám mily különös lehetett e beszédet végig hallgatni Tisza Kálmánnak; a szónok minden megállapodásánál egy-egy „Éljen Kossuth Lajos, éljen Verhovay, éljen Simonyi, Helfy és Baldácsy“ kiáltások hangzottak fel, ugy hogy Kovács Sándor alig tudta beszédét folytatni és befejezni. A miniszterelnök válasza épen igy folyt le, szavait alig lehetett hallani. Valószinüleg a közbekiáltások és megjegyzések zavarták, hogy is ne, hiszen e fogadtatásból meggyőződhetett az irántai hangulatról.

A válasz után ismét a zenekar huzta, s valószinüleg ezután még akart valaki szónokolni, azonban e törekvést meghiusitotta a Degenfeld ház egyik ablakából jövő hang, mely ilyenformán adta tudtul, hogy vége a mulatságnak: „zene után haladjanak!“

El is haladtak egész a nagytemplomig. Nem is mentek a többi kitünőségek elé tisztelegni, mivel mindenütt csak jelöltjeinket, Kossuthot és a függetlenségi pártot éltették; — hanem a nagytemplom előtt összehányták a fáklyákat és ott égették el; igy lett vége a tüntetésnek, melyre a helybeli kormánypárt csaknem egy hónapig készült.

Hanem a tüntetésnek mégsem volt itt vége. A fáklyák elégetése után a nép ezrei a diadalkapu felé vonultak. Senki sem tudta, még csak nem is gyanitotta, hogy mi fog történni. Nem irjuk ide a tömeg ajkairól kelt hangos kifakadásokat, megjegyzéseket, hanem registráljuk szárazon a tényt, ugy a mint történt.

Az „Európa“ vendéglőhöz érve a néptömeg, nekiment a diadalkapunak, s azt pár pillanat alatt a szó teljes értelmében szétszaggatta; és különös figyelembe veendő körülményként irhatjuk hogy a mint egy-egy deszkadarabot a diadalivről lehasitottak, annyiszor hangzott fel az éljen és taps a tömegből és két oldalról a házak ablakaiból. Mindenesetre kárhoztatni lehet a dolgot, de ki állhatott a nép akarata ellen?

Mikorára a diadalkapu-ostrom hire a városházához elérkezett, s mikorára ennek folytán az összes rendőrség oda megérkezett, már akkor a diadalkapunak csak homlokzata viritott a zöld galyaktól, alul két oldalt csak a meztelen szulápok mutatták, hogy itt hajdan szebb élet volt. A szuronyszegezve jött rendőröknek sikerült csakhamar eloszlatni a néptömeget a diadalkapu alól, melynek romjai ott hevertek szerteszét.

Volt izgalom, volt mozgalom. Talpon volt minden rendőr, a népet oszlásra kényszeritve; egy nehány ablak beverése után el is oszlott, hazament mindenki nyugodni — miután az est tárgysorozata teljesen kimerittetett.

*

A beszámolás.

Ma reggel 9 órára volt meghirdetve Tisza Kálmán beszámolója a kollegium udvarán.

Egy nagy asztal és sok szék. Azután pedig nagyon kevés volt azok száma, kik az első kerület választói közé lettek volna sorozhatók. Tudunk számos oly egyént, kik a tegnapi s mai nap elől a közeli fürdőkbe távoztak; de hát ez most nem tartozik ide.

A collegium udvarán tehát összegyülhettek a beszámoló meghallgatása czéljából mintegy 300-an; ennek egy harmadrészét is nők, nagyrészét pedig pártunkbeliek képezték. Kevéssel 9 óra után dr. Szántai inditványára egy három tagu küldöttség menesztetett a képviselőért, a ki nemsokára megjelent, de megjelenésekor 3—4 éljenzésnél több nem hangzott el. A tegnapi nap eseményeinek benyomása volt leolvasható mindenki arczáról.

Tisza Kálmán végre beszélni kezdett igen halkan; tiz lépésnyire nem lehetett hallani hangját. Beszédje azonban, mint szemlélni alkalmunk volt, sem lelkesedést, sem megnyugvást, sem elégedettséget nem keltett a hallgatóság körében. Mintegy másfél óráig tarthatott beszéde, azután lelépett az emelvényről, a közönség is eloszlott, azonban a képviselőt egy hanggal sem éljenezte meg senki sem.

*

És ezzel vége volna a históriának, ha ugyan még azt is fel nem kellene emlitenünk, hogy ma délben a szinházban a képviselő tiszteletére bankett rendeztetett.

Hát hiszen ez magától értetődik; toaszt is volt elég, — beszéltek az érkezett vendégek közzül sokan sokat, éltetve egyik a másikat, s a másik az egyiket.

Politikai hirek.

— **Nemzetiségi mozgalmak.** Az ujvidéki „Srbski Narod“ szerint a „szerb nemzeti párt“ Ujvidéken dr. Polit Mihályt (a mult országyülésen Pancsovát képviselte) léptette fel képviselőjelöltnek. — A titeli választókerületben a szabadelvü párt Stratimirovics Tivadar, szolnoki kir. albirót; a nemzeti párt pedig dr. Vucsetics Illés ujvidéki ügyvédet s a „Maticza Srbska“ főügyészét léptette fel jelöltekül.

— **A kongressus** szombaton véget ért. A diplomaták már elutaztak Berlinből. A béke ideig-óráig biztosittatott.

— **Szilágyi Dezső** Nagyvárad ellenzéki pártjának képviselőjelöltje e hét folytán fogja a választók előtt programmbeszédjét megtartani. Nagy valószinüséggel bir, hogy megfogják választani. Ott is megelégelték már Teleszky István honmentési müveleteit.

A mozgósitásról.

Debreczen, jul. 15.

E nagyfontosságu katonai akció alatt szükségképen azt kellene érteni, illetőleg ezt ugy értelmezni, hogy a mely ezredek a hadsereg tényleges állományát képezik, állomási helyeikről oda rendeltetnek, a hol szükség van haderőre.

Szomoruan tapasztaltnk azonban, hogy ezt mai napság másként és ugy értelmezik, hogy a már szolgálati idejüket kitöltött s a társadalomban ugy is mint családos, ugy is mint iparos, gazdász stb. szóval, hasznos tényezőként helyet foglalt egyéneket hivják be, s szakitják ki övéik köréből.

A hadiparancs kiosztása igen könnyü munka s ha a kivitel jó — bravournak tartatik. Hanem ő méltóságának látnia kellett volna a szivszoritó drámát, mely a vasuti indóházaknál végbement, látta volna a könyzáport, a három-négy siró gyermekkel körülvett kenyér nélkül maradott anyát: meglehet eszébe jutott volna, hogy Bosznia megszállására elegendő lett volna a 400.000 activ szolgálatban levő haderő egyrésze is, ha mindjárt nem markolászunk is könyökig a családi béke szentélyében.

Ezen absurd intézkedés által hány szellemi és kézimunkástól lett megfosztva a társadalom? Hány család van mely éhezik — nyomorog, hol az inség borzasztó alakja köszöntött be a családfő távoztával. Hiszen még az sincs a mit eladhasson, mert utolsó párnáját csak imént kótyavetyélte el a boldogitó adó-rendszer. Férjétől elszakitva, a legszükségesebbektől megfosztva, vajon mit tesz a boldogtalan anya . . .

Hiszen ha az az ellenvetés, hogy az activ szolgálatbeli 400.000 embert állomásáról elmozditani nem lehet, mert helyőrségre, napi szolgálattételre, szóval a rendes szükségletre ennyi ember megkivántatik, akkor bátrak vagyunk figyelmeztetni ő magasságát, hogy Magyarországnak honvédsége is van, s azok az emlitett szolgálatokat itthon szépen elvégzik, sőt csakis azt végezhetik el, mert hadiszolgálatra — a mennyiben egy bodzafa ágyujok sincsen — egyátalában képtelenek.

Ha a haza veszélyben van s igy általános mozgósitás szükséges, akkor nincs ellene semmi kifogásunk, de igy a midőn a veszélyt készakarva keressük s hogy azt megtalálhassuk, idegen nép hajlékába lépünk, sőt mi több, egy testvér nemzetet indulunk kifosztani, Kainokká tétetünk, hogy az Ábel vére ellenünk kiáltson az égre . . . bizony elkeseredik az ember lelke s nem tudja, hogy méltatlankodásának micsoda hangon adjon kifejezést.

Kár volt bizony e nyomorult tartományocska miatt csak azért, hogy oda sok jó mamelukot zsiros hivatalokba beültetni lehessen, — ennyi szegény családot tönkretenni.

SENKI.

— **BUDAPESTI HIREK. König Czeczilia** nevü roszhirü özvegy asszonyt letartóztaták, mivel egy nála szálláson levő fürdővendégtől 140 frtot ellopott. **P. V. végrehajtó** a József-városban a mult éjjel a Kálvintéren levő 2 oroszlánhoz czimzett kávéházból kijőve, az ott állomásozott rendbiztossal, annélkül, hogy ez okot szolgáltatott volna, szóváltásba elegyedett s miután henczegő s kihivó magaviselete által, közbotrány tárgya lőn, a rendőrség hivatalába kisértetett, honnan illetlen magaviselete miatt meg fog büntettetni. **Tegnap** a Hugmayer és Mihajlovits-féle vászonüzletben megjelent ifj. E. Ferencz — fia egy hasonnevü háztulajdonosnak — és azon ürügy alatt, hogy szülői rendelték meg, egy vég rumburgi vásznat 33 forint értékben elvitt és sem az üzletbe, sem a szülői házhoz — hol egyébiránt hosszabb idő óta nem tartózkodik — többé vissza nem tért. **Micsoda Mihály** 33 éves özvegy ismeretes csavargó egy tejárus lováról a szürt tegnap Budán lelopta s futni kezdett, de utóléretvén ismét odakerült, hol éveinek nagyobb részét tölé, a börtönbe.

A külföldi helyzet.

A herczegoveczeknek sehogy sem tetszik az occupatió. A nép feliratot intézett a fejedelemhez, melyben tiltakozás fejeztetik ki az osztrák occupaczió ellen.

A felirat többek közt ezeket mondja:

„Mi nem azért ontottuk vérünket, hogy Ausztria alattvalói legyünk, mely ország ép oly gyülöletes előttünk mint Törökország. Épen azért uralkodónknak senki mást el nem fogunk ismerni, mint ő felségét **az orosz czárt.**

Ha pedig az osztrák uralmat reánk akarnák kényszeriteni; népünk nem fogja a fegyvert letenni, mig **ki nem küzdjük magunknak a legteljesebb szabadságot.**

A kanei angol konzul azon meghagyást vette kormányától, igérjen reformokat a krétai nemzetgyülésnek. Azt hiszik, hogy ez ajánlat vissza fog utasittatni.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életből.

Irta: **Zombori Gedő.**

(17. folytatás.)

Történetünk korában Vásárhely volt a kis ország legmiveltebb városa, bár a főváros czimet Kolozsvár hordozta. Itt volt a királyi tábla, s e körül az ország legmiveltebb ifjusága a „kancelisták“ juratusok, ékes magyar diszruhában kardosan. Itt volt a nemzet első muzeuma a „Teleki könyvtár,“ nagy hirü tanárok oktatták az ifjuságot, köztök Bolyai Farkas a költő, a zenész, a természettudós, e század legnagyobb mathematicusa, a „Tentamen“ halhatatlan szerzője. Magyar ezred előkelő tisztikarral, müvészek, tudósok és végre a polgárság ritka mivelt szelleme, mindezek összevéve képezték a vonzerőt, mely az erdélyi főurakat oda vonta, hogy palotákat épitsenek s ott lakjanak. — A Telekiek, Bánffiak, Lázárok, Petkyek, Bethlenek, Kemények palotái, ma részint idegen kezekben, részint hallgatagon üresen állanak, akkor falaik közt pezsgő igazi magyar szellemü életet folytattak, a fényt izlés és kedv füszerezte.

A szőke Maros partján, a „rámos hid“-tól nem messze ez időben csinos kert közepében állott egy ódon tömörlak. Benne távol a világ zajától élt egy érdekes remete.

Ez a remete szép szőke ifju volt, csendes hallgatag, ha az utczán ment gondolkozva, számitva, tisztelettel félre állott mindenki, még hangosan köszönteni sem merte, nehogy számitásaiban megzavarja.

Az épület, mely akkor három lakszobából állott, ma már csak részben áll fenn.

A szobában csak annyi a butor, mennyi egy szigoru ascetának kell, a fennmaradt ür zsufolásig, faragványok, metszések, géprészletek s müdarabokkal van festői rendetlenségben tele rakva.

Megnézzétek jól. E ház ura a világ legnagyobb mekhanikusainak egyike, a kiről csak azért nem szól a hir, mert magyar volt.

Asztalánál ül, halvány, szenvedélytelen arczát tenyerébe rejtve, beszédes, nyilt sötét kék szemeivel az előtte mértanilag huzott vonalakkal össze-vissza tarkázott papirlapon mereng.

Tisztes koru matrona lép a szobába.

Az ifju arczán látszik a kellemetlen benyomás, hogy munkájában megzavarták.

— Már harmadikszor van itt a ssomszéd csizmadia Kelemen mester, hogy a kölcsönt, a mivel a tekintetes urfinak tartozik megfizesse.

— Nekem tartozik? Bizony nem emlékezem.

— Hát a teins urfi már soha sem fog a pénzére ügyelni?

— Minek nekem a pénz Margit?

— De most sincs a háznál egy fillér sem, az urfi mindig elajándékozza. Volna szépecskén, hogy miből megéljünk. . . . Én nem sokat kivánok magam részére, öreg vagyok nem kell már semmi, de a szivem megesik, mikor látom, hogy Bodor urfi szükséget lát, pedig istenem! kedves szülei ugy tartották, mint egy kis mesebeli herczeget.

S a jó öreg Margit, a hü cseléd valóban elkezdett könyezni. Az ifju, kit ezután csak Bodornak igazi családnevén nevezzük, mosolyogva nyujtá jobbját.

— Jó Margit én sorsommal meg vagyok elégedve. Tudja mily soká megtudok élni kenyeren és vizen, csak annyink legyen, a mennyiből maga elélhet kényelmesen. De látja megesik szivem, ha a mások nyomoruságát látom. Kelemen mesternek 5 gyermeke van, egymásután következnek mint az orgonasip, rongyosok, szegények, apjok nem tud eleget keresni, éheznek és egyik jobban sipit, mint a másik.

— Kötélre való részeges, leinná az égről a napot! dörmögé Margit asszony.

— Ej öreg! a szegénynek is kell valami élvezet. Adja vissza neki azt a pénzt s mondja, hogy vegyen azon gyermekeinek kenyeret és ruhát.

— Látom, hogy az urfiból semmi sem lesz, a mig meg nem házasodik, de hát én édes istenem soha sem láttam fiatal embert, a ki ugy fut az asszonyi nemtől, bizony szégyelhetné magát.

Bodort még e sem vette ki egykedvüségéből.

— Öreg! maga ma veszekedő kedvében van.

— De hát hogy is ne én édes istenem! mikor a nagyságos Hunyadi kisasszony is, meg az a gyönyörüséges szép fiatal özvegy . . . mosolyog ugy-e, már tudja, hogy melyik, majd meghalnak érette . . . olyan szépek mindenik, mint egy király kisasszony, s jóságos mintha, bocsássa meg az isten! mintha maga volna a szentséges szent szüz Mária. . . . .

A jó öreg e közben keresztet vetett: szüz Mária istennek anyja, könyörülj rajtunk, s azután folytatá . . .

— Es még azt sem mondja nekik: izé!

— Bohó beszédek öreg! a szerelem nem nekem való, nem érzem annak szükségét, hogy legyen más valakim, mint magam.

Az öreg házfelügyelő nő, a család régi cselédje, perczig fájdalmasan nézett az ifjura, s azután szomoruan távozott.

Bodor pedig tovább rajzolt, mintázott, s egy előtte álló valami csodálatos gépezetet igazgatott, rendezett, rakott össze finom faragványokból.

Az ajtó csendesen nyilt meg. Egy 70 év körüli öreg lassan, halkan lépett a szobába, s nesztelenül közeledett.

(Folyt. köv.)

Rómában roppant izgalmat szült az angol-török egyezmény.

Az olaszok Albániát szeretnék.

A san stefanói orosz főhadiszállásról irják a „P. Corr.“-nek: A békés congressusi hirek daczára az orosz táborban inkább harcra látszanak készülni. A mult héten 6800 beteg szállittatott ugyan innen Odessába, de ezek helyett 8000 fönyi fris csapat érkezett. Itt és más helyeken óriási sikkasztások fedeztettek föl a hadi intendanturánál.

Fürdő levelek.

Balaton-Füred jul. 12.

V.

A napirend Füreden következő:

Reggel hat órától nyolczig a sétatéren. Dankó Mihály pécsi czigány kitünő zenéje mellett savó, savanyu és különböző ásványvizek fogyasztása.

Nyolcz órakor reggeli. Tiz órakor fürdés Balatonban. — Délben a parton kiváncsian várjuk a Kisfaludi gőzös tartalmát. Fél egy órakor ebéd a nagyvendéglőben. Ebéd után a hirlapok áttekintése és tarokk. Öt órakor szinház. Hét órakor ismét séta zene mellett, vagy csolnakázás. Nolcz órakor vacsora, tombola tánez.

Ezekből láthatni mennyi temérdek dolga van az embernek fürdő helyen, ugy hogy kirándulásokra alig lehet időt szakitani.

Borzasztóan csodálkozom midőn mégis akad ember a ki unatkozik.

E hó 2-án délbe alig nyeltem le az utolsó falatot midőn uj vendég érkezett. Irtóztató vihar és eső alakban. Más közönséges halandó ki sem mozdult a vendéglőből, de én azon reményben, hogy a fürdői tárczába ha nem is anyagot, de legalább folyadékot fogok találhatni, kiszaladtam az utczára.

Nagy öröm elkoltások a patikába. Fáradság nélkül térdig érő aqua indestillához jutottak.

A fiakeresek vedér számra hordták a Koller füszer boltjából a limonadét a lovaknak.

De a legnagyobbszerübb látványt a pék udvar nyujtotta. A császárzsemjék mint valami apró ruczák uszkáltak ki a sütőkemenczéből. —

Magam is bőrig ázva, hasonlitottam a kiöntött ürgéhez.

Be lettem mutatva egy előkelő családnak is, és igen kedvesen töltöttem egy rövid délutánt.

De reggel midőn a Cour-Listából kibetüzték polgári állásomat ugy kerültek mint egy ragályos beteget.

Egy pesti izraelita kereskedő a napokban egy rózsát bátorkodott, a tilalom daczára, letépni, miből vita fejlődött a kertésszel.

Azt mondja erre nekem egy igen derék öreg református esperes asztal társam: nem hiába mondják, hogy Mercur a kereskedők és tolvajok istene volt. Ezek a kereskedők félék, „nagyon szeretnek a másékhoz nyulni.“

„Ugy van mondám.“

Az öreg ur nem volt olyan kiváncsi, mint a nők, és nem nézte meg a Cour-Listát.

Azon hiszembe van, hogy a ki Debreczenből ide jön, és olyan uri módon él mint én, az Ecsy villában, l a k i k a J ó k a i s z o m s z é d s á g á b a n, a z n e m l e h e t m á s m i n t f ö l d b i r t o k o s.

Meg járom ha meg tudja az öreg ur, hogy én pápista kalmár vagyok.

Itt hágy majd ő is a faképnél.

Saját fülemmel halottam, midőn az emlitett uri család egyik tagja mondotta, hogy milyen derék müvelt ember lenne az az Ozman, kár hogy nincs czimere, vagy valami rangja.

Pedig nem tudom, melyik fürdő vendégnek az attya rendelkezett több czimerrel mint az én atyám, (bárány, kecske stb.)

A nagy Petőfivel e tekintetbe is egyenlők vagyunk, (vagy talán csak ebben) hogy én is elmondhatom; Atyám: te a taglóval stb.

Most is édesdeden emlékszem még reá, midőn gyermek koromban istenben boldogult édes anyám fehér patyolat kötőm szegletébe arany czérnával himezte czimerünket: két bárd felett egy nagy szarvu ökör fejét.

De én demokrata lévén, erre nem reflectálhattam.

Midőn már minden estráng elszakad, hogy a hölgyvilágon bosszut álljak, bemegyek a trafikba a kis Nina tüzes fekete szeménél rágyujtok szivarra, és minden utógondolat nélkül csupán mint collegát keblemre szoritom. —

E hó 10-én a szinkörbe Parlagi Jancsit adták, Széppatakinét a mi felejthetetlen kedves Kisné, Rónai Marink adta, szépségéből soveskot veszitett, de annál nagyobb előhaladást tett a müvészetben.

A Rózsi szerepét Reiner Antonia adta, régi ösmerősöm, most két éve együtt szenvedtünk hajó törést egy Tihanyi kirándulás alkalmával.

Nagyon óhajtanám, ha Debreczenbe szerződtetnék.

Mert igy nekem is volna othon egy szinházi ösmeretségem, ez pedig a nagyságos uraknak egy okvetlenül szükséges kiegészitő részét képezi.

Ide mellékelve küldöm a 6-ik számu fürdő vendégek névsorát miből kitünik, hogy eddig 811-en vagyunk.

A ki fürdőre megy, és jól akarja tölteni idejét, azt ajánlom mindenek előtt, hogy nelegyen szerény.

Elibe tétetvén az üres lap, tegye magát olyan állásba, mintha legalább is, herczegi házból származott volna. Attól ne féljen, hogy honfitársai elfogják árulni.

Azt állitják a pessimisták, hogy csak a halottról szoktunk jót mondani.

De a fürdő saison kivételt képez.

Fürdő helyen mindenki a jelenlevő ösmerőseit, gazdaggá teszi, és az égig magasztalja, nem annyira felebaráti szeretetből, mint inkább, hogy az által a maga méltóságos álláspontját kitüntesse, és hason szolgálatra számolhasson.

A mult héten itt járt Borkői házassági közvetitő Debreczenből, üzleti dologban. Nekem is ajánlott egy photografiát itt e vidékről, árva tizezer forint hozománnyal. De én nem fogadtam el azon reményben, hogy ebből a mozgósitott állapotból, sok nő tanulságot meritend, és a magam szőrü kimustralt egyéneknek agiója emelkedni fog.

Ozman.

UJDONSÁGOK.

* **Értesités.** A nágyváradi polgári lövész egylet f. hó 23-dikán kelt meghivása folytán, felkéretnek a helybeli lövésztársulat alapitó s rendes tagjai, hogy a kik netalán a folyó évi augusztus 1. 2. 3. és 4-dik napjain Nagyváradon tartandó szabad lövészetben, saját költségükön résztvenni szándékoznának ebeli elhatározásukat — hogy a nagyváradi társegylet kellőleg értesittethessék — legkésőbben f. julius hó 29-éig az alólirott elnökségnél tudatni sziveskedjenek. Debreczen, julius 15. 1878. a debreczeni polgári lövész társulat elnöksége. Melynél a nagyváradi szabad lövészet programmja bármikor megtekinthető.

* **Lapunk** jul. 10-ki számában közölt s a h.-böszörményi polgármester ellen lefolytatott fegyelmi birósági eljárásra vonatkozó ujdonságunkra nézve, illetékes helyről anak közlésére kérettük fel, miszerint a hozott dorgáló itéletet azért nem a tiszti ügyész fellebbezte, mert ő a fegyelmi birósággnak nem tagja, sőt az itéletet nem is közöltetik vele.

* **Egy jó bizonyitványokkal** ellátott egyén ki magyar és német nyelven oktatást adni képes, nevelőül ajánlkozik; bővebb értesitést szerkesztőségünk adhat.

* **Tudomásul.** A debreczeni önkéntes tüzoltó-egylet zenekara javára, holnap kedden 16-dikán kedvező idő esetén 8 órakor, Vilmos Károly udvarkertjében hangversenyt rendez, melyre a tisztelt közönséget meghivja, tisztelettel a z e n e b i z o t t s á g.

* **Elveszett** a tegnapi bevonulás alkalmával egy arany medaillon, középen gyémánt kővel. A becsületes megtaláló kéretik azt szerkesztőségünkben átadni — hol illő jutalmát veendi.

* **A diadalkapu** szétrombolása a szabadelvü párt köreiben nagy megütközést keltett, többen ez eseményt arra használják fel, hogy azzal á r t a t l a n u l olyan egyéneket gyanusitanak, kik abban r é s z t n e m v e t t e k, s arról egyátalában tudomással sem birtak. Az ilyen roszakaratu gyanusitók ellenében kinyilatkoztatjuk, mikép hallomás szerint magok a fáklyavivők közül is vettek nehányan részt a diadalkapu lerombolásában.

* **Mázsa számra** nyomatták ma a helybeli szabadelvüpárt lapját; a Tisza Kálmán beszámoló beszédét közli. Ingyen fogják osztogatni mindenkinek, de ugy hisszük, hogy igy sem fog kelleni senkinek.

* **Felültette** valaki a Budapesten megjelenő hirlapok jó nagy részét, a mennyiben Tisza Kálmán fogadtatásáról oly távirati tudósitásokat küldöttek be nekik, melyek egészben nem felelnek meg a v a l ó s á g n a k. — S miután a táviratok mind egyformák: ugy látszik, hogy azokat egy ember csinálta s küldte be az összes lapoknak. Tehát gondoskodva volt, hogy ez uton is félrevezettessék a közvélemény.

Nyilatkozat.

Meglepetéssel olvastam a „Pesti Napló“ 168 számában nevemet azon uraké között, kik Tisza Kálmán debreczeni ünnepélyes bevonulása alkalmával mint a kiséret tagjai emlittetnek. Nem tudom, mely forásból meritette a nevezett lap csekély személyemet illető értesülését, nehogy azonban ezen hir, politikai pártállásomra nézve, félreértésre adjon alkalmat, kénytelen vagyok kijelenteni, miszerint én a „szabadelvü“ párthoz nem tartozván, emlitett ünnepélyen részt nem vehetek.

Nyiregyháza jul. 13. 1878.

Zoltán János

szabolcsmegye alispánja.*)

*) Jelen nyilatkozat elkésve érkezvén, szombati számunkból kimaradt. S z e r k.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi

csak akkor valódi

ha minden dobozon czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva. Büntető birósági itéletek ismételten konstatálták czégem és védjegyem meghamisitását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok, csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 forint o. é.

valódi minőségben kapható az X-szel jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ
Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak: Debreczenben (x*) Göltl Ferd. gyógyszerész. (x*) Dr. Rothschneek Emil gyógysz. (x*†) Vecsey Viktor gyógysz. (x) Mihalovics István gyógysz. (x) Tamássy Károly gyógysz. (x*) Geréby Fülöp. **Fehérgyarmat** (x) Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** (x) Ray Lajos gyógyszerész. **Kisvárda** (x) Balkányi F. **Mándok** (x) Türk J. A. gyógysz. **Miskolcz** (x) Mayer R. gyógysz. (x) Pasteiner Ferencz. (x†*) Ujházy Károly gyógysz. **Nagybánya** (x) Haracsek József és fia. **Nyiregyháza** (x†*) Tirscher Gyula gyógysz. **Nyirbakta** (x) D. Kohányi gyógysz. **Szolnok** (x) Horánszky István gyógysz. **T.-Ujlak** (x) Royko Viktor gyógysz. **Zilah** (x) Weisz Sámu gyógysz. **Szathmár** (x) Losonczy József.

Salicyl-szájvíz. A foggyógyászat legilletékesebb tekintélyei itélete szerint kitünő ővszer a fogfájás ellen, melynek hatása egyszersmind üditő és rothadás ellen is jó. Ára 60 kr.

428 43— **A Moll**, k. k. Hof-Lieferant, **Wien**, Tuchlauben Nr. 9,

Levélbeli közlések

a Wilhelm-féle antiartritikus vértisztitó valópi theájának gyógyereje, tulajdonsága és hatása felett.

Tisztelt Wilhelm ur!

A valódi Wilhelm-féle fentnevezett vértisztitó thea, mely már kevés hónapok alatt annak megismerése után oly hirre tett szert, sőt az orvosi közönség részéről ajánlásra adott alkalmat, miután tudva volt, hogy a Wilhelm-féle vegyészeti szertárából még soha haszontalan valami kinem került, engem is arra inditott, hogy kisérleteket tegyek azzal, melyek eredménye engem nem kevéssé lepett meg. Kötelességnek tartom tehát a szenvedő emberiség érdekében, a szóban forgó theának hatása felett tett tapasztalataimat lelkiismerettel leirni, annálinkább, mivel e vértisztitó thea, a lapok jelentései szerint, legjobb eredménynyel alkalmaztatott külföldi nagy uraságoknál. A szenvedő emberiség tehát bátran fordulhat az ezerszeresen jónak bizonyult forráshoz.

A Wilhelm-féle vértisztitó thea pompásan hatott rheumaticus szenvedéseknél, különösen ha ez utóbbiak az idő változásánál erősebben fellépnek. Csak nehány csomagnak használása is, nagy könnyebbséget eredményezett. Nagymérvü hatása van e theának a köszvényre. E thea hatásának kezdetét az illető részekben érezhető szurdaláson lehet észrevenni. Éppen igy használ e thea az altestsérvben szenvedőknél. mennyiben a megszorult szénanyagtartalmu vért tisztitja. Épen igy hat az idült máj bajoknál, daganatoknál. Leginkább használható e thea azoknak előkészitéseül, a kik valamely ásványforrást akarnak használni, s a fentebbi bajokban szenvednek. Végül jótékonyan kárpótolja mindazokat, kiknek tehetségében nincs ásványfürdőket használni. Ezt Wilhelm Ferencz ur tiszteletéül,

Dr. Jannel Gyula,
gyakorló orvos.

Egyedül valódi készitője

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, Neunkirchenben.

E g y c s o m a g 8 a d a g r a e l o s z t v a orvosi és használati utasitással 1 frt. bélyeg és csomagolásért külön 10 kr.

Óvás. Vigyázni kell a hamisitásokra, és mindig csak Wilhelm antiartriticus, antirheumaticus vértisztitó theáját kell kérni, mert a hasonnevü forgalomban levő thea csak utánzás, melyek vételétől óvakodni kell.

A valódi Wilhelm-féle vértisztitó thea kapható:

Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil**, gyógysz. Budapesten: **Török József**, gyógysz. Budapesten: **Thallmayer A.** és társa Csaba: **Biener B.** Eger: **Köllner Lőrincz**, gyógysz. Nagy-Váradon: **Janky Antal**, Gyöngyösön: **Mersits Ferencz**, gyógysz. Miskolczon: **Ujházy Kálmán**, gyógysz. Nagy-Bánya: **Haracsek J.** gyógysz. Nyiregyházán: **Fischer Gyula**, gyógysz. Sátor-Alja-Ujhely: **Teutsch József**.

65. 4—5.

Védjegyzet — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
cs. kir. hadügyministerium, 8 felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
cs. kir. szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

HIRDETÉS.

A nagyérdemü helybeli és vidéki gazdálkodó egyéneknek figyelmébe ajánlom

1-ső osztályu gépszijakat a legkitünőbbek,

tetszés szerinti szélességben

VARRÓ és KÖTŐ SZIJAKAT TIMSÓS BŐRBŐL.

Dohány zsinegeket.

Egyszersmind ajánlom jól berendezett

POKRÓCZ ÜZLETEMET

legmérsékeltebb árak mellett.

Mély tisztelettel

Mayer Ferencz,

Piacz-tér 1585. „Bika“ vendéglő mellett.

Bikfaszén nagy és kis mennyiségben kapható.

Értesités.

Tisztelettel értesitem ugy a helybeli, mint vidéki n. é. közönséget, hogy nálam

MINDENNEMÜ

választási lobogók

és jelvények jutányos áron kaphatók; a lobogók megrendelésre tetszés szerint készithetők.

Otrokocsi Végh János
Debreczenben.

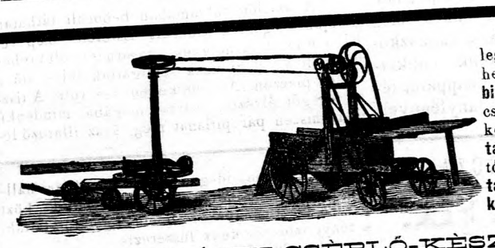

Kézi-cséplőgépek elismert legjobb szerkezet és elérhető legkönnyebb járással **biztositék mellett** a tiszta cséplés és a nagy munkaképességért **Bakar-féle rosták** kettős készülék és kettős vázó szerkezettel **magtartó-rosták választó- és közönséges rosták**

JÁRGÁNY CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

fekvő járgány vagy oszlopos járgánnyal, 1—6 lóerejéig **biztositék mellett** kitünő munkaképesség pontos és tartós szerkezettel ajánl a

Csermelyvölgyi gazdasági gépgyár Kassán

(szepesi országut, a várostól 1/4 órányira eső Csermely-völgyben.) **Főraktár: Fleischer és Schinger uraknál Kassán. Henger-tengelyek, szalma- és törékrázó-tengelyek- Lignum-Sanctum fa-csapágyak, és réz-csapágyak a**

GŐZ-CSÉPLŐGÉPEKHEZ

ujakat készitünk, és az elhasználtakat ujonnan átesztergáljuk; különösen a **gép kijavitásokat** pontosan és gyorsan eszközöljük.

A t. gazda közönséget gyári helyiségünk **és tetemes gépkészletünk** megtekintésére tisztelettel jesen felkérjük, és szükség esetében becses megrendeléseikkel bennünket megtisztelni kérjük.

230. 4—8. **A csermelyvölgyi gazd. gépgyár igazgatósága.**

Hirdetmény.

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által a tenyésztő- és vevő-közönség tudomására hozatik, miszerint társaságunk a győri szeptember 8—10. vásárkor, ugy a debreczeni október 6—8 vásárkor **lókiállitást** rendez, és dijul kitüz a vásárra hozott legszebb pár kocsilóra, melyek 4—7 év között vannak:

Győrben 1-ső dijul 25 darab, 2-dik 15 drb. 3-ik 10 drb. 4-ik dijul 5 drb. aranyat.

Debreczenben 1-ső dijul 20 drb, 2-ik 10 drb, 3-ik 6 drb, 4-ik dijul 4 drb. aranyat.

Ugyanekkor kettős fogatu ügető versenyre dijul kitüz.

Győrben 1-ső dijul 40 drb, 2-ik dijul 10 drb aranyat 3-ik dij kettős tétel.

Debreczenben 1-ső dijul 30 drb, 2-ik dijul 10 drb aranyat, 3-ik dij kettős tétel.

Ugyanezen vásárokon fogatok, lovak s ezekhez tartozó iparczikkek — mint nyereménytárgyakból álló, a m. kir. miniszterium által engedélyezett, a magyarországi lótenyésztés emelésére irányzott **sorsjátékot** rendez, melynek Győrben, ugy Debreczenben külön-külön 20 darab értékes szép nyeretárgya lesz.

1-ső nyereménytárgy 1 teljesen felszerélt szép négyes fogat,
2-ik " 1 teljesen felszerelt szép kettős fogat,
3-ik " 1 felszerelt igás fogat,
4-ik " 1 szép paripa nyereggel,

továbbá több egyes lovak, pony, 3, 2, és 1 éves csikók s lóhoz tartozó szép iparczikkek.

A nyereménytárgyak a vásár alkalmával lesznek a közönségnek bemutatva. A nyereménytárgy azonnal átvehető s a ki megtartani nem kivánja, a társaság az eladást lehető magas áron eszközölni fogja.

Sorsjegyek kaphatók Győrben Jerffy Antal nagykereskedő urnál, Debreczenben az ipar- és kereskedelmi banknál, Budapesten a társaság hivatalos helyiségében, nemzeti szinházbérház 1-ső emelet.

Egy sorsjegy ára 1 forint.

Budapest, 1878. jun. 21.

239. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Kiadó tulajdonos: **Vértessi Lajos.**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.